

12te Juli 1867 om Valgene til Rigsdagen."

(2den Behandling findes i Tidenden Sp. 3556 ff.).

Sntet Endringsforslag var stillet; Sagen i sin Helhed sattes under Forhandling.

Da Ingen begjærede Ordet, sattes Lovforslaget (se Tillæg C.) under Afstemning og vedtoges enstemmig med 53 Stemmer.

Lovforslaget bliver nu at tilstille Landstinget.

Man gik derpaa til den sidste Sag paa Dagsordenen, som var:

Fortsættelse af anden Behandling af „Forslag til Lov om Tillægsbevilling for Finantsaaret fra 1ste April 1874 til 31te Marts 1875“.

Th. Nielsen: Post 24 i Betænkningen, nemlig om Theateroverstridelserne har umægtelig i Landet i det Hele vakt en meget stor Bestyrtelse. Det kan ikke negtes, at selv Folk, der ellers ikke videre befattede sig med Politik, ere blevene overraskede ved denne Overstridelse og ere komne i Tante om, at der her vistnok er foregaaet Noget, som ikke er saa ganske rigtigt, er foregaaet en Slags Krænkelse af Bevillingsretten. Dette er saa meget, kan jeg gjerne sige, mærkeligere, som man, saavidt jeg har lagt Mærke til, fra ingen Side af Pressen paa nogen Maade har virket ophidsende paa Befolkningen i den Retning. Jeg har forsøgt saa rolig, som det er mig muligt at overveie hele dette Forhold, for at komme til et Resultat, thi man har jo noget ondt ved at forsonde sig med den Tante, at det høitærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds (Hall), som dengang var Minister, at den Mand, der har været med i det konstitutionelle Liv lige siden dets Begyndelse, og som i Maren 1854—55 var saa søm for at værne om Bevillingsrettens Værdi, skulde ende sit politiske Liv paa denne Maade (Afbrydelse). Ja, det skulde da være det sidste af hans politiske Liv, der foreligger; jeg vil ikke dermed sige, at hans politiske Løbebane skulde være endt, skjøndt der dog maaste kunde være nogen Grund til at tro, at han ikke oftere kom til at beklæde Ministerposten; men dette skal jeg nu ikke indlade mig paa, det er i alt Fald det Sidste, der foreligger af denne Mand's politiske Liv. Man har som sagt ondt ved at faae i sit Hoved, at den Mand, der har deltaget saa meget i det politiske Liv, som det ærede Medlem har, skulde ende sin Løbebane som Minister — det har jeg da Lov til at sige, thi det var omtrent det Sidste, han

foretog sig som Minister — med at gjøre et Overgreb. Man har noget ondt ved at forsonde sig med denne Tante, thi man kan iøvrigt mene om det ærede Medlems Politik, hvad man vil, saa kan det dog ikke negtes, at han har havt en meget stor Indflydelse paa hele vor Udvikling. Jeg har derfor forsøgt at se, om der dog virkelig ikke kunde være Noget, der talte til det høitærede Medlems Undskyldning, og jeg har ogsaa efterset de tidligere Overstridelser, som ere foregaaede ved Bygninger, og da navnlig den Overstridelse, med hvilken man har søgt at sammenligne den foreliggende; jeg tænker paa Bridalsøfelille. Der blev oprindeligt hertil bevilget 550,000 Rbd.; men der var, da Alt kom til Alt, en Overstridelse af 171,000 Rbd. Der synes jo altsaa virkelig i dette Stykke at være et Sammenligningspunkt; men det eneste Sammenligningspunkt er og bliver da virkelig Overstridelsen, thi ellers skjønner jeg ikke, at der er noget saadant. Med Hensyn til Bridalsøfelille var der nemlig slet ingen Uenighed tilstede om, at denne Bygning skulde opføres, der var ikke nogen særlig Lov, det var det andet, og endelig fik den paagjældende Minister, om jeg saa maa udtrykke mig, ikke nogen Advarsel om at tage sig vel i Agt; thi det kan ikke negtes, at den paagjældende Minister i Samlingen 1871—72 fik en saadan med Hensyn til Theatret, hvad jeg senere skal komme til. Jeg tror altsaa ikke, at der med Hensyn til Bridalsøfelille kan foretages nogen berettiget Sammenligning, det eneste Sammenligningspunkt bliver som sagt Overstridelsen, men det er under ganske andre Omstændigheder og ganske andre Forhold, at dennes Overstridelse er kommen til at foregaa end den, der her er Tale om med Hensyn til Theatret. Det høitærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds undrede sig over, at vi ikke herfra med Glæde vilde tage imod det, naar vi kunde faae Halvdelen af Overstridelsen dækket af Kjøbenhavns Kommune, og at vi vilde, som han udtrykte sig, skyde denne Haand bort fra os. Ja, jeg kan forstaa, at det høitærede Medlem tilligemed mange flere kan have denne Mening, naar man tror, at jeg og mine Meningsfæller ere Materialister; naar man saalænge har vugget sig i den Indbildning, at de ere det, kan jeg forstaa, at man kan komme til at lægge Hovedvægten paa selve Pengene. Jeg skal i alt Fald gjerne indrømme, at Pengene for mig naturligvis have deres Betydning, ligesom jeg i Reglen tror, de have det for de Herrer selv, som mene ikke at være Materialister. Smidlerid vil jeg dog sige, at i det Dieblig man var begyndt at forhandle med Kjøbenhavns Kommune om at faae Halvdelen af Overstridelsen dækket — og det var dog, naar Alt kom til Alt muligt, at vi ikke fik den dækket — da stod Lovgivningsmagten ikke længere frit, thi det er klart, at dersom vi vilde udrede Halvdelen, saa skulde vi ogsaa udrede det Hele, dersom Kjøbenhavns Kommune fandt for godt at sige